

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji**

Warszawa, dnia 18 lutego 2010 r.

**Pan
Marcin Biedroń
Prezes Zarządu
Rzeszowskich Zakładów Graficznych
Spółka Akcyjna w Miłocinie**

I/09/009
KGP-4114-04-1/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹ (dalej: *ustawa o NIK*), Najwyższa Izba Kontroli² przeprowadziła w Rzeszowskich Zakładach Graficznych Spółka Akcyjna³ w Miłocinie k. Rzeszowa kontrolę wybranych wydatków inwestycyjnych w latach 2002-2004.

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli podpisanym w dniu 1 lutego 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze *Wystąpienie*.

1. Najwyższa Izba Kontroli ocenia dokonany w 2003 r. zakup używanej maszyny drukarskiej COMPACTA-40, biorąc pod uwagę zapłaconą cenę, jako niegospodarny i uznaje, że przy zakupie ww. maszyny były Zarząd RZG SA działań na szkodę Spółki. Cena zakupu maszyny (11 750 tys. zł netto) była aż o 9 713,4 tys. zł, tj. o 477% wyższa od kosztów poniesionych na jej nabycie przez sprzedającego (pana Ryszarda Podkulskiego, większościowego akcjonariusza RZG SA).

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

³ Dalej: Spółka lub RZG SA.

2. Przed zawarciem w listopadzie 2002 r. umowy z panem Ryszardem Podkulskim, w której zobowiązał się on do zakupu, a następnie wydzierżawienia lub odsprzedania Spółce maszyny drukarskiej heatsetowej za kwotę nie wyższą niż 13 000 tys. zł, Zarząd RZG SA nie dokonał samodzielnie badania rynku i poszukiwania ofert zbycia maszyn heatsetowych. Kontrolerom nie okazano jakichkolwiek dokumentów wskazujących podstawę ustalenia maksymalnej kwoty zakupu maszyny. W ocenie NIK, rozeznanie rynku mogło pozwolić na dokonanie realnego oszacowania kosztów nabycia potrzebnej Spółce maszyny i dokonanie transakcji bez udziału pośredników. Pozwoliłoby to zaoszczędzić RZG SA (zakładając, że to Spółka znalazłaby ofertę szwajcarskiej firmy Limmatdruck AG) kwotę 9 713,4 tys. zł.

Z ustaleń kontroli wynika, że w dniach 8-11 lutego 2003 r. pan Ryszard Podkulski dokonał odprawy celnej maszyny COMPACTA-40 sprowadzonej ze Szwajcarii w 11 transportach o łącznej wartości zakupu 575 tys. franków szwajcarskich, co stanowiło równowartość 1 626,2 tys. zł. Wraz z kosztami transportu, łączne koszty zakupu maszyny drukarskiej wyniosły 588 754 franków szwajcarskich, co stanowiło równowartość 1 665,1 tys. zł. Zastosowano zerową, preferencyjną stawkę celną. Pozostałe należności wyniosły: podatek VAT 371,4 tys. zł, opłata manipulacyjna 90 zł. Łączne koszty poniesione przez pana Ryszarda Podkulskiego z ww. tytułów wyniosły 2 036,6 tys. zł.

Z wpływów uzyskanych z tytułu zbycia Spółce maszyny COMPACTA-40 pan Ryszard Podkulski sfinansował m.in. objęcie 1 miliona akcji RZG SA, po podwyższeniu kapitału zakładowego (6 000 tys. zł)⁴, zakup dwóch działek od RZG SA (jednej w sierpniu 2004 r. za 400,2 tys. zł, drugiej w lipcu 2005 r. za 536,8 tys. zł), nabycie od RZG SA 2 400 udziałów w spółce Grafika Sp. z o.o. za 1 200 tys. zł. Ponadto, pan Ryszard Podkulski dokonywał rozliczenia transakcji zbycia maszyny COMPACTA-40 kompensatą swoich zobowiązań z tytułu opłat za dzierżawę nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19 w łącznej kwocie 1 965,4 tys. zł.

Z informacji udzielonej przez producenta maszyny COMPACTA-40, firmę Koenig & Bauer wynika, że zakupiona przez pana Ryszarda Podkulskiego od szwajcarskiej firmy Limmatdruck AG maszyna o numerze seryjnym 6812420E została zbudowana w roku 1985. Miała więc ona w momencie zakupu przez Spółkę 18 lat. Były Prezes Zarządu RZG SA w protokole odbioru technicznego błędnie ustalił datę produkcji maszyny na rok 1993. Miało to istotny wpływ na wartość wyceny tej maszyny w sporządzonym w lipcu 2003 r. na zlecenie RZG SA operacie szacunkowym. W przeprowadzonych w toku kontroli oględzinach maszyny ustalenie roku produkcji maszyny COMPACTA-40 nie było możliwe, ponieważ maszyna nie

⁴ Co spowodowało wzrost udziału akcji należących do pana Ryszarda Podkulskiego w kapitale zakładowym RZG SA z 72,44% do 80,23%, przy jednoczesnym spadku udziału Skarbu Państwa.

posiadała tabliczek znamionowych. Tabliczki takie zawierały niektóre urządzenia dodatkowe i części wykonane przez innych niż firmę Koenig & Bauer producentów, w tym dopalacz gazowy wyprodukowany przez firmę Umwelt-Warme-und Verfahrenstechnik w 1993 r. Ustalenie roku produkcji jednego elementu nie mogło być, w ocenie NIK, podstawą do ustalenia w protokole odbioru technicznego roku budowy całej maszyny.

Wyliczona przez rzeczoznawcę majątkowego wartość maszyny wraz z wyposażeniem dodatkowym wyniosła 11 249 tys. zł. Rzeczoznawca przyjął jednak jako datę budowy maszyny 1993 r. zeznając⁵, że taką datę podał mu były Przewodniczący Rady Nadzorczej RZG SA pan Bogdan Kasperek⁶. NIK zwraca uwagę, że przyjęcie do wyceny rzeczywistego roku budowy maszyny (1985), w istotny sposób wpłynęłoby na obniżenie wyniku wyceny. Tylko z tytułu zwiększenia współczynnika zużycia wartość wycenianej maszyny byłaby niższa o 3 000 tys. zł⁷.

3. Biorąc pod uwagę założenia przyjętych przez RZG SA planów gospodarczych⁸, NIK nie zgłasza uwag do legalności wydatków w kwocie 7 426,6 tys. zł netto poniesionych w 2002 r. na modernizację i rozbudowę należącej w badanym okresie do RZG SA nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19 w Rzeszowie. NIK zwraca jednak uwagę, że wobec zmiany w 2004 r. koncepcji wykorzystania tej nieruchomości, RZG SA nie odzyskały zaangażowanych w 2002 r. środków. W Programie Gospodarczym z 2002 r. Zarząd RZG SA zakładał czerpanie korzyści z przeznaczenia nieruchomości (po jej modernizacji i rozbudowie) na cele handlowe, usługowe i rozrywkowe. W aktualizacji ww. Programu z czerwca 2003 r. Zarząd planował sprzedaż nieruchomości oraz sfinansowanie z uzyskanych wpływów niezbędnych nakładów inwestycyjnych RZG SA, w tym zakupu maszyny drukarskiej COMPACTA-40. Ostatecznie, nieruchomość została wniesiona w listopadzie 2004 r. aportem do spółki córki (Grafika Sp. z o.o.)⁹, a następnie, po podziale tej spółki¹⁰, właścicielem nieruchomości został faktycznie pan Ryszard Podkułski, będący jedynym udziałowcem Grafiki Sp. z o.o.

⁵ Protokół przesłuchania w charakterze świadka [...] Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.), zwanej dalej *uodip*. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie osoby fizycznej. (rzeczoznawcy SIMP) z dnia 8 stycznia 2010 r.

⁶ Kierowane do pana Bogdana Kasperka wezwania do stawienia się celem przesłuchania w charakterze świadka nie zostały odebrane.

⁷ Rzeczoznawca określił przypuszczalny okres eksploatacji maszyny na 30 lat. Współczynnik stanu technicznego, wyliczony w sposób następujący: $1 - (30 - 20)/30$ wynosił w związku z tym 0,67. Przy przyjęciu 18-letniego wieku maszyny współczynnik stanu technicznego wynosiłby $1 - (30 - 12)/30 = 0,4$.

⁸ Programu Gospodarczego Rzeszowskich Zakładów Graficznych SA na lata 2002-2003, przyjętego w 2002 r. i jego Aktualizacji z czerwca 2003 r.

⁹ Ocena działań Zarządu RZG SA dot. wniesienia aportem do spółki Grafika Sp. z o.o. nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19 i podziału tej spółki została przedstawiona w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Zarządu RZG SA w dniu 15 grudnia 2009 r., po kontroli P/09/043 (sygn. KGP-410-14-5/2009).

4. Wobec faktu zgonu ówczesnego Prezesa jednoosobowego Zarządu RZG SA, NIK nie uzyskała wyjaśnień dotyczących przyczyn powstania stwierdzonych nieprawidłowości. NIK odstępuje również od formułowania wniosków pokontrolnych w wyżej opisanych sprawach.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

Warszawa, 18 lutego 2010 r.

(-) Andrzej Otrębski
Dyrektor Departamentu Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

¹⁰ W wyniku podziału Grafiki Sp. z o.o. RZG SA objęły 100% udziałów w spółce RZG Sp. z o.o., do której wniesiono studio CtP.